

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. KEITANI,
N. POLIZU-MICSUNESTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Vespasian V. Pella. — *Specula ilicită de monete.*

Un proculian. — *Unde se vorbește și de intervențiunea forțată.*

JURISPRUDENȚA ROMANĂ. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.* — Timbru și înregistrare — Taxe succesoriale. — Contravenție. — Amendă. — Solidaritate. — (Ministerul de Finanțe cu moștenitorii defunct. Samuel Arié).

Curtea de Apel din București Secția I. — Aval. — Exprimarea lui. — Cambii. — (Mauriciu Rubens cu Teofania Cornescu).

Tribunalul Brăila Secția I. — Lucruri mișcătoare. — Terț u posesor. — Proprietar originar. — Acțiune în revendicare. — Prescripțiune instantanee. — Titlu de proprietar. — Acțiune personală. — Nulitatea înstrăinării. — (Niță S. Grosu cu Ecaterina N. Dona).

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ. — *Casația Franceză.* — Prescripțiune. — Domeniu public. — Imprescriptibilitate. — Servitute. — Proprietate. — Probă. — Balcon.

Specula ilicită de monete

Speculatorii, acei «*monstres à face humaine*», precum în numea Collet d'Herbois, unul din revoluționarii dela 1789, — atrag privirile pline de ură și de dispreț ale întregii mulțimi, care îndură urmările războiului, — atât cât și atențiunea conducătorilor, cari încearcă prin multiple măsuri să reacționeze împotriva operațiunilor imorale și dăunătoare ale acestor indivizi, cari n'au nimic sfânt, cari nu urmăresc decât să se îmbogățescă prin orice mijloc, sacrificând interesele superioare ale statului și profitând de nevoile imperioase ale publicului.

Legiitorul intervine, — legile penale se îmbogățesc cu noi delictе, dar cu toate acestea, asemenea paraziți găsesе în orice împrejurări mijlocul de a se sustrage dispozițiunilor pozitive, și a săvârși faptele, cari deși imorale, periculoase și dăunătoare, — scapă totuși din prevederile legilor represive.

Dacă privim diferitele legislații penale ale țărilor cari au purtat războiul sau cari au suferit urmările sale, — ne vom da seama că delictul de speculă ilicită, conceput din punct de vedere al faptelor cari

atrăgeau sancțiunea penală, a fost într-o continuă evoluțiune.

Chiar înainte de războiu se pedepseau de unii legiuitori străini — coalițiunile în scopul de a impune consumatorilor prețuri arbitrare, atât cât și specula prin mijloace frauduloase.

Odată cu războiul încep însă să intre în prevederile legilor penale, acapararea, specula ilicită chiar ne-frauduloasă asupra mărfurilor și alimentelor, specula ilicită asupra chirii și chiar specula asupra monetelor.

Astăzi însă, cu toate că pacea s'a încheiat, dispozițiunile acestor legi rămân în vigoare.

Specula nepermisă în loc de a înceta, are loc din ce în ce mai des, agravând starea economică și financiară, și înrăutățind situațiunea statelor cari au eșit cu atâtea pierderi din războiu.

Chestiunea speculei ilicite asupra mărfurilor, alimentelor și chirii este încă la ordinea zilei în toate țările. La noi însă, în afară de aceste chestiuni, specula ilicită asupra monetelor are un caracter dureros de actualitate, care impune un studiu mai serios, din cauza pericolului ce ne amenință, pericol care ne determină să luăm măsuri de ordin represiv, menite să înlăture astfel urmările dezastruoase ale unor asemenea fapte.

Vom căuta așa dar, să precizăm cari ar fi caracterele delictului de speculă ilicită asupra monetelor. Vom începe prin a vedea cauzele cari au determinat elaborarea legii române din 24 Dec. 1916 și care este caracterul acestei legi din punct de vedere al delictelor pe cari le stabilește.

Fiind dat, că din dispozițiunile legii din 1916 se desprind două delictе oarecum distincte, vom încerca să vedem cari sunt faptele dăunătoare și periculoase cari intră sau scap de sub prevederile acestei legi.

În legătură cu această analiză juridică, vom căuta de asemenea să vedem dacă se poate sau nu aplica

sanctiunile legii din 24 Dec. 1916 speculanților de ruble și de coroane.

Însfârșit, având în vedere lacunele legilor actuale în ceea ce privește specula asupra monetelor, cât și faptele periculoase cari ar trebui reprimite, vom încerca să arătăm cari sunt modificările ce-ar trebui aduse legislației noastre actuale, și în ce mod s'ar putea stabili noul delict de speculă ilicită asupra monetelor.

Foarte pe scurt, vom face și deosebirea între specula licită asupra monetelor și specula ilicită¹⁾ spre a termina printr'o scurtă privire asupra sancțiunilor penale ce se impun și în deosebi asupra sancțiunilor penale speciale cu cari ar trebui lovite instituțiunile financiare cari fac operațiuni delictuoase.

* * *

Represiunea este o măsură extremă în drept. La dânsa nu se recurge decât atunci când răul nu poate fi înlăturat prin alte mijloace, când se speră că pedeapsa, prin caracterul său exemplar și intimidant — va putea să oprească pe mulți indivizi dela săvârșirea sau repetarea unor fapte periculoase și dăunătoare.

Legiuitorul nostru și-a dat seama de acest pericol. El a recurs la pedeapsă ca să înfrâneze specula asupra monetelor. Lăsând la o parte chestiunea contrabandelor, a introducerii frauduloase în țară sau a scoaterii din țară, a unor anumite monete, a căror importare sau exportare este prohibită, chestiune care formează obiectul unui delict cu totul deosebit, — ne vom ocupa de dispozițiunile unei legi, care este încă în vigoare și care tinde să reprime specula ilicită asupra monetelor.

Această lege din 24 Decembrie 1916, pedepsește cu amendă dela 50 lei la 1000 și cu închisoare dela 15 zile la trei luni, închisoare care poate ajunge până la un an în caz de recidivă, pe acei „cari vor sustrage din circulațiune, acaparând în orice fel și prin orice mijloc, peste trebuințele obicinuite, monete de argint, nichel sau biletele de 5 lei emise de Banca Națională a României sau cele de valoare mai mică, precum și acei cari se vor dovedi culpabili că au cumpărat, vândut, cedat, sau cari vor fi încercați de a cumpăra, vinde sau ceda orice fel de monede, având curs legal în România, pe un preț mai mare sau mai mic decât valoarea lor legală“.

1) Cf. prefața d-lui Profesor Alfred de Poitierine la lucrarea noastră *Le délit de spéculation illicite* (Paris, 1920) care insistă asupra dificultăților acestei deosebiri când e vorba de specula asupra mărfurilor, alimentelor. Cf. și deosebirile ce le facem în această lucrare, No. 11, 15, 17, 21, în care ne ocupăm exclusiv de delictul de speculă ilicită asupra mărfurilor, alimentelor și băuturilor.

Această lege stabilește două delictе, oarecum diferite din punct de vedere al naturii și gravității lor.

Cel dintâi delict este privitor la *sustragerea din circulațiune prin acaparare a monetei mărunte*, iar al doilea este relativ la *specula ce se face cu monetele de orice fel*, deci și cu biletele de bancă de 20, 100, 500 și 1000 lei.

Să vedem deci, cari ar fi cauzele ce au determinat intervențiunea legiuitorului, cari sunt faptele periculoase și dăunătoare ce-ar putea intra în prevederile legii din 24 Dec. 1916, și însfârșit cari sunt elementele celor două delictе oarecum distincte stabilite de această lege.

Odată cu declararea războiului, moneda mărunță începe să dispară. Ea nu mai este considerată de speculanți ca un simplu mijloc de schimb, ci devine o marfă de pe urma căreia se poate realiza anumite beneficii, cari nu erau posibile în vr murile normale.

După cum se știe, orice monedă de aramă, nichel, argint sau aur, are două valori. O valoare așa zisă *legală*, cu care este pusă în circulațiune și pe care o avem în vedere când considerăm moneda ca instrument de schimb, și o valoare așa zisă *materială*, care este reprezentată prin cantitatea și calitatea de metal din care este bătută această monedă. Dacă considerăm moneda din punct de vedere al metalului, ea devine o marfă, putând forma obiectul unei specule.

De obicei, valoarea legală a monetelor de metal era mai mare decât valoarea propriu zisă a metalului din care erau făcute aceste monete. Așa se explică beneficiile pe cari le urmăreau acei plâsmuitori, cari făceau monete false chiar cu metal de aceeași calitate, ca metalul monetelor bătute de stat.

Când a izbucnit războiul însă, toate statele, sau băncile autorizate de stat, din motive ușor de înțeles au început să emită bilete de bancă într'o proporție mult mai mare ca în vremurile normale.

Cursul metalelor crescând, monetele metalice cari erau în circulațiune, nu mai prezentau avantajul instrumentului de schimb, care putea fi înlocuit prin hârtia-monedă, — ci erau privite din punct de vedere al metalului din care erau bătute, și a cărui valoare erau mai mare decât valoarea legală a monetei. Așa fiind, anumiți indivizi, au căutat să profite de această diferență. Ei au început să strângă monetele metalice, să le sustragă deci circulațiunii.

Din această cauză moneda mărunță lipsind, iar publicul simțind nevoia acestui instrument de schimb, au apărut o altă serie de speculanți, cari au început să strângă chiar monete mărunte de hârtie, și aceasta în scopul de a realiza mici beneficii când le vor ceda acelor cari aveau nevoie de ele.

Aşa dar, o speculă a dat naștere unei alte specule. Legiuitorul nu a putut să lase asemenea operațiuni fără nici o sancțiune.

La noi se creiază deci, delictul de *acaparare de monetă măruntă*, a cărui pedeapsă, precum am văzut, este amenda de 50 lei la 1000 lei și închisoare dela 15 zile la trei uni.

Elementele acestui prim delict stabilit de legea din 24 Dec. 1916 — sunt următoarele: 1) Mai întâi trebuie să ne găsim în fața unei sustrageri din circulațiune. 2) Această sustragere să fie făcută prin acaparare sau orice mijloc. 3) Strângerea monetelor să nu fie justificată de trebuințele obicinuite ale inculpatului. 4) Monetele sustrate să fie monete de argint, nichel, sau bilete de 5 lei emise de Banca Națională sau de valoare mai mică. 5) Intențiunea delictuoasă.

După cum se poate vedea, în prevederile acestui articol intră acei cari sustrag monetele din circulație, în scopul de a profita de diferența între valoarea legală a monetei și valoarea materială a metalului din care este bătută această monetă. — ca și acei cari strâng hârtia-monetă măruntă, în scopul de a realiza mici beneficii în urma cedării acestei monete.

Legiuitorul francez are o dispozițiune specială în ceea ce privește pe acei cari speculează asupra monetelor metalice, în scopul de a profita de cursul ridicat al metalului.

Iată ce spune legea franceză din 20 Octobre 1919 (Jour. Off 21 Oct. 1919): «Toute personne convaincue d'avoir, sans autorisation speciale du ministre des finances, procédé à la fusion, la fonte et la démonétalisation dans un but industriel ou privé, de monnaies nationales, sera condamnée à une peine de six jours à six mois d'emprisonnement...».

Legitimitatea represiunii unor asemenea fapte este evidentă. Acei cari le-au săvârșit, s'au făcut vinovați de un *abuz de incredere sui-generis* față de stat, care a încredințat publicului anumite monete, spre a le întrebuința ca mijloace de schimb. iar nici decum ca niște mărfuri, asupra cărora ar avea un abusus ne-limitat¹⁾.

(Sfârșitul în numărul viitor).

Vespasian V. Pella

Profesor supl. de drept penal la
Facultatea Juridică din Iași

Unde se vorbește și despre intervențiunea forțată

Ceea ce face pe profani să nu înțeleagă divergențele dintre judecători este că aud mereu vorbindu-se de știința dreptului. Or, cine zice știință, își închipue oarecare regulă asupra căreia toată lumea s'a pus de acord: deci dezbinare cu regula pare un lucru inexplicabil.

Cunoscătorii însă știu bine că nu există aproape regulă imuabilă în drept, fiindcă știința dreptului se reduce la găsirea formulelor, care cumpănesc mai echitabil raporturile dintre oameni. Dar raporturile se schimb, cum se schimbă și oamenii, iar dreptul evoluează în găsirea regulilor celor noi.

Formele, ele înșile, care îmbracă exercitarea dreptului, procedura, nu sunt decât imagina, redusă și întârziată, a epocii pentru care au fost făurite, sau mai exact care le-a făurit.

Aceste truisme mi au venit în gând, citind o deciziune recentă a Inaltei Curți de Casațiune. Supremă păstrătoare a dogmei juridice și regulătoare a ordinii în aplicarea Dreptului, Inalta Curte este prin firea lucrurilor, extrem de prudentă și exactă observatoare a formelor,

Cazul care mi-a atras atențiunea este următorul: un moșier arendează moșia sa. Murind, lăsă trei moștenitori. — Vine războiul: doi parănesc casele lor, unul rămâne, fată măritată. A aceasta, fără mandat, gherează bunul indivis, direct sau prin soțul ei, primește arenda. După război, întorcându-se cei doi co-moștenitori, ei obțin o ordonanță de reziliere a contractului și de expulzare a arendașului pentru neplata integrală a arendeii, fără a contesta unele plăți primite de moștenitorul gerant. Arendașul face contestațiune (și se știe că aci cu vântul însemnează opoziție), iar pentru a nu se vedea exous la procese succesive, citează și pe al treilea moștenitor, care gerase afacerea. — Acesta se opune, prin incident, d'a fi menținut în proces, și ambele instanțe de fond, recunoscând interesul arendașului, resping incidentul ridicat de moștenitorul gerant. Facându-se recurs, Inalta Curte casează.

Motivul: arenda fiind divizibilă, fiecare moștenitor este în drept a pretinde partea sa. Iar, dăinuind starea de indiviziune, dacă se resiliază contractul, cum fiecare moștenitor este proprietar pro-parte pe fiecare moleculă a bunului, contractul nu va fi reziliat pro parte ci pentru tot. Astfel că dovezile administrate, prin interogatoriul celui d'al treilea moștenitor, nu sunt operante, fiindcă arendașul nu-l putea obliga a figura în proces, întrucât nu făcuse în contra lui o cerere de chemare în garanție.

1) V. lucrarea noastră, *Le délit de spéculation illicite* p. 55.

Nu-mi trece prin gând d'a aduce o notă doctrinală, nici nu voi avea nechibzuința d'a încerca studierea unei spețe tranșate. Mă mărginesc, în jurul unei controverse posibile, d'a enunța câteva observațiuni lăturale.

În Franța, intervențiunea forțată este admisă de către o parte are dreptul d'a face terță-opozițiune. Iar terță-opozițiune este admisă când partea al cărei drept este lezată n'a fost reprezentată în proces. În special, gerantul nu este asimilat cu un mandatar, într'un proces pierdut, iar stăpânul afacerii are deschisă calea terței opozițiune. De asemenea, co-moștenitorii sunt admiși a face terță-opozițiune la hotărârile obișnuite în contra co-interesaților lor (Garsonnet VI, pag. 630 și 635) — Germanii au mers mai departe și admit expres chemarea în judecată pentru a preveni un proces eventual.

La noi, nu există dreptul de terță-opozițiune, iar intervențiunea forțată este discutată. (Tocilescu, D-1 D. Alexandresco o admit, v. zi Em. Dan, Proc. civilă sub art. 247).

În starea de indiviziune, văzută cu o hîr răi de legiutor, raporturile cu terții sau cu achizitorii particulari, sunt întotdeauna îngreunate. Arendă în speță este divizibilă, dar rezilierea este indivizibilă, și cum co-moștenitorii nu sunt solidari, cum nu se reprezintă uni pe alții, rezultatul procesului poate fi întârziat prin resgândirea unuia dintre moștenitori. Dacă contractul de arendare se reziliează, al treilea moștenitor poate să se mulțumească cu soluțiunea dată și să concure la executarea hotărârei. Dacă contractul nu se reziliează, în contra așteptărilor celui d'al treilea moștenitor, cum hotărârea față de dânsul este res inter alios judicata, el poate să întente proces la rândul lui și, pe dovezi mai bine administrate, să câștige procesul. Iar rezilierea fiind indivizibilă, la acest succes se pot asocia ceilalți moștenitori nefericiți în primul proces.

Cum se poate remedia la noi, la lipsa textelor și a jurisprudenței bine stabilită din alte țări?

Avem în procedura noastră: cererea reconvențională și facultatea de conexare pentru judecător. Ce este în fond o cerere de intervențiune forțată, decât o apărare în contra unei cereri principale? Dar această apărare nu are ea tocmai caracterul unei chemări în garanție? Nu, gerantul este o cautiune, interpelatul în intervențiune poate să nu datoreze nimic, el poate tocmai să pretindă ceva. Cererea reconvențională n'are în această împrejurare decât un singur scop: acela d'a obliga pe interpelat d'a recunoaște o plată, făcută lui, sau în folosul lui și al altora. Cererea reconvențională naște din conexitate: s lirea intervențiunii este măsurată pe interesul recalitrantului d'a

întârzia soluțiunea definitivă, d'a disjunge cauze legate. La discuțiunea admisibilității în principiu a intervențiunii s'ar fi văzut în speță că al treilea moștenitor nu se pronunță asupra primirei integrale a arenzei: deci era necesar ca dânsul să figureze în proces nu ca gerant, ci ca parte.

Dacă se admite, din contra, sistemul că un co-moștenitor reprezintă pe celalt, imperfect sau perfect, în limitele folosului sa: pe baza cunoștinței: părătul are dreptul d'a chema pe mandant la interogator. În ori-ce ipoteză fapta gerantului fiind personală, el putea fi introdus în cauză, alături de al treilea moștenitor.

Toate aceste puncte, de sigur, se pot discuta, dar mai este o regulă, ne-concretizată în texte, însă admisă în dreptul modern, și anume: pentru o bună administrare a justiției, trebuiesc căutate acele soluțiuni care au drept rezultat d'a împuțina nu d'a mări numărul proceselor.

Delicateța în aplicare a acestei reguli, dovedește cât este de greu d'a împăca rigoarea textelor cu principiile care nu sunt încă codificate, și cu aceasta termin, cât este de fluid reazămul pe care cu încetul se așează, pentru un timp, «știința dreptului».

Un proculian

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE.

SECȚIA III

Audiența dela 8 Decembrie 1920.

Președinția d-lui V. Râmniceanu, prim-președinte.

Ministerul de Finanțe cu moștenitorii defunctului Samuel Arié.

TIMBRE ȘI ÎNREGISTRARE. — TAXE SUCCESORALE. — PLATA LOR ÎN RAPORT CU PARTEA DE SUCCESIUNE A FIECĂRUI MOȘTENITOR. — CONTRAVENȚIE. — AMENDĂ. — SOLIDARITATE. — ART. 65, 77, 91 ȘI 94 DIN LEGEA TIMBRULUI.

Cu toate că potrivit art. 65 din legea timbrului, fiecare moștenitor plătește taxa de înregistrare numai în raport cu partea sa de moștenire, totuși atunci când moștenitorii contravin art. 75 din lege și intră în posesiunea succesiunii fără a face fiscului declarația cerută de acest text, amenda echivalentă cu taxa îndoită ce urmează a fi plătită pentru această contravenție, se plătește în mod solidar, iar nu de fiecare moștenitor în raport cu partea sa succesorală.

No. 455. — Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Ministerul de finanțe, sentința No. 139 920 a tribunalului Prahova S. I, dată în proces cu moștenitorii def. Samuel Arié, S'au ascultat: D-l avocat Marinescu G. în desvoltarea motivului (recurs și D-nii avocați N. Mițescu și M. Antonescu în combateri, D-l Precursor Antinescu a pus concluziuni pentru casare.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de recurs tras din greșita interpretare și rea aplicare a art. 65, 77 și 91 din legea timbrului, violarea art. 94 din aceeași lege și exces de putere.

Având în vedere că inspectorul financiar a constatat că José și Benjamin Arié au contravenit asupra taxelor de înregistrare, prin faptul că au posedat o porțiune din averea de succesiune la care sunt chemați, fără să fi făcut declarațiunea prescrisă de art. 75 din lege și, în consecință, prin procesul-verbal ce a încheiat, i-a condamnat să plătească în mod solidar taxa îndoită ca amendă: că, în contra acestei condamnățiuni, moștenitorii făcând apel, tribunalul Prahova, prin sentința atacată, a menținut amenda la care sunt condamnați, însă, a hotărât ca s'o plătească fiecare moștenitor numai în proporțiune cu partea sa succesorală, iar nu în mod solidar;

Considerând că dispozițiunile legii în această privință sunt clare și nu pot da loc la îndoieli; în adevăr, ea impune moștenitorilor obligațiunea ca, într'un termen anumit, să declare averea rămasă și valoarea ei;

Că, dacă moștenitorii se conformă acestei obligațiuni, atunci conform art. 65 din lege, fiecare moștenitor plătește taxa de înregistrare numai în raport cu partea sa de moștenire;

Că, dacă din contra, ei nu-și îndeplinesc această obligațiune, legea în acest caz, ca să împiedice fraudele și ca să asigure desăgubirile fiscului, îi pedepsește cu o amendă egală cu taxa îndoită, arătând lămurit că în asemenea cazuri nu se va percepe decât o singură amendă, oricare ar fi numărul contravenienților, care amendă, cât și taxele se vor putea urmări în mod solidar dela fiecare contravenient conform art. 94 din citata lege;

Că, dar, între art. 65 și art. 94 nu este nici o contradicțiune, fiecare din aceste texte prevede o situațiune deosebită, cel dintâi cazul când moștenitorii declară averea rămasă, iar celălalt cazul când moștenitorii sunt în contravențiune și în acest caz, ca pedeapsă, legea prescrie amenda și solidaritatea debitorilor;

Considerând că tribunalul Prahova, constatând că moștenitorii sunt în contravențiune și cu toate acestea refuzând să-i condamne în mod solidar la plata amendei, a interpretat greșit și violat art. 94 din lege, prin urmare motivul de recurs este întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIA III

Audiența dela 12 Octombrie 1920

Președinția d-lui D. G. Maxim, consilier

Mauriciu Rubens cu Teofania Cornescu

AVAL — EXPRIMAREA LUI. — CAMBIE. — ART. 296 ȘI 297 C. COM.

Avalul putând fi exprimat sau prin cuvintele „pentru aval” sau prin altele asemenea, urmează că persoana care prin semnătura sa face să valoreze iscălitura obligatului din poliță, are facultatea a întrebuița orice cuvinte echivalente, din care să reiasă că într'adevăr a avut intențiunea a se obliga în asemenea mod, adică a plăti pentru altul datorie cambiei.

No. 430. — Admis apelului făcut de Mauriciu Rubens contra sentinței comerciale No. 324 920 a Trib. Ilfov S. III com. în proces cu Teofania Cornescu,

S'au ascultat: D-l avocat Matei Iosifache pentru apelant și d-l avocat Sc. Deșliu din partea intimatelor.

Curtea,

Având în vedere că din desbaterile și actele aflate la dosar, rezultă în fapt următoarele:

La 17 Ianuarie 1920, intimata Teofania Cornescu, cu consimțământul soțului său G. C. Cornescu, domiciliată în București str. Luca No. 60, au făcut acțiune cambială contra D-lor Mauriciu Rubens și Silviu Rubens, ambii domiciliați tot în București, str. Matei Milo No. 6, pentru a fi obligați pe baza cambiei protestată la timp și pe care a anexat-o odată cu introducerea acțiunii, să plătească suma de 20 000 lei cu procente dela scadență, cheltueli de protest, de judecată și timbre de executare.

La primul termen, care a avut loc înaintea Tribunalului, dintre părți prezentându-se numai Mauriciu Rubens, acesta în principal a cerut respingerea acțiunii față de dânsul, susținând că nu este nici girant și nici avalist, iar în subsidiar a declarat că semnătura pusă pe verso cambiei în discuțiune nu este a sa proprie, ci falsă, — și procuratorul reclamantei a susținut în sensul că aceasta a considerat întotdeauna pe Mauriciu Rubens ca avalist, cerând să se respingă obiecțiunile acestuia. Tribunalul, în urma desbaterilor care au avut loc, prin jurnalul No. 1517 din 27 Februarie a. c. a constatat că semnătura lui Mauriciu Rubens, pusă pe verso cambiei semnată de Silviu Rubens pentru suma de 20000 lei în ordinul reclamantei Teofania Cornescu, este aval și a amânat procesul pentru a se cita părțile în persoană, spre a arăta dacă mențin declarațiunea de înscriere în fals și dacă stăruiesc a se servi de actul defăimat.

La termenul de 27 Aprilie a. c., fixat în acest scop, prezentându-se în persoană, atât reclamanta Teofania Cornescu, cum și pârâțul Mauriciu Rubens, acesta a declarat că nu recunoaște semnătura sa de pe cambia în discuțiune, că nu s'a înscris în fals, dar că-și rezervă acest drept în instanța de apel, iar Tribunalul prin sentința apelată a admis acțiunea astfel cum s'a arătat mai sus. — obligând pe ambii pârâți în mod solidar la plata sumei de 20000 lei.

Având în vedere că în contra sentinței Tribunalului s'a făcut apel numai de Mauriciu Rubens care, susținând în același sens ca înaintea Tribunalului, a invocat următoarele motive de apel: 1) că nu recunoaște a fi a sa semnătura de pe cambia în discuțiune; 2) că nu poate fi considerat ca avalist și; 3) că va fi nevoit a se înscri în fals;

Că, prin urmare, aceasta fiind situațiunea în care procesul se prezintă, Curtea urmează a examina mai întâi chestiunea, dacă apelantul Mauriciu Rubens poate fi considerat ca avalist, astfel cum l'a considerat Tribunalul și s'a susținut în acelaș sens de partea reclamantă Teofania Cornescu;

Având în vedere că art. 296 din codul comercial prevede că plata cambiei poate fi garantată prin aval care e scris pe cambie și semnat de către acela care-l dă, și el se exprimă prin cuvintele „pentru aval“ sau altele asemenea; iar după dispozițiunile art. 297 din acelaș cod, datorul avalului ia asupra-și îndatoririle persoanei pentru care se face garant și se obligă conform regulilor relative la cambii, cu toate că obligațiunea persoanei pentru care s'a dat avalul, nu ar fi valabilă. Dacă nu se arată persoana pentru care se dă avalul, el e socotit dat la polițe pentru acceptant; iar dacă polița nu e încă acceptată, pentru trăgător. La biletele la ordin sau valori cambiale, el e socotit dat pentru emitent. Posesorul cambiei trebuie să îndeplinească în contra datorului avalului toate actele care sunt trebuincioase pentru a păstra acțiunea cambială în contra persoanei pentru care s'a dat avalul;

Considerând că din combinațiunea acestor texte de lege rezultă clar că avalul se exprimă prin cuvintele „pentru aval“ sau altele asemenea; cu alte cuvinte, persoana care prin semnătura sa face să valoreze iscălitura obligatului din poliță, are facultatea a întrebuița orice cuvinte echivalente din care să reiasă că într'adevăr a avut intențiunea a se obliga în asemenea mod, adică de a plăti pentru altul datoria cambiei;

Având în vedere că, în speță, după cum s'a arătat mai sus, cambia pe baza căreia intimata Teofania Cornescu a chemat în judecată pe apelantul Mauriciu Rubens și pe fiul acestuia Silviu Rubens, este semnată de acesta ca emitent și pe verso acestei cambii se află semnătura părintelui său — apelantul Mauriciu Rubens — fără însă ca aceea semnătură să fie însoțită

de vreo declarațiune în sensul citatelor articole, pentru ca astfel să se poată aprecia dacă acea simplă semnătură pusă pe verso cambiei echivalează cu un aval;

Că de altfel, însăși reclamanta Teofania Cornescu, n'a considerat pe apelantul Mauriciu Rubens ca avalist, după cum rezultă din scrisoarea sa adresată acestuia la 11/1920 și aflată în dosarul Tribunalului la pagina 10 și care scrisoare are cuprinderea următoare: „Polița în valoare de lei 20000, semnată de fiul D-v. Silviu Rubens și girată de D-voastră, expirând în ziua de 3 Ianuarie a. c. vă rog a o achita până la această dată, contrariu voi fi nevoită a protesta. Vă veți adresa pentru aceasta avocatului meu D-l Victor Tătărășanu, Str. Cireși No. 10“.

Că, în afară de aceasta, numita reclamantă, pentru lămurirea Curții, fiind întrebată azi, a declarat că nici odată n'a vorbit cu apelantul Mauriciu Rubens în privința plății sumei de 20000 lei prevăzută în cambia în discuțiune, de oarece avocatul său Tătărășanu i-a spus că numitul apelant care a garantat plata este solvabil;

Că, dacă apelantul Mauriciu Rubens n'a persistat mai întâi în înscrierea în fals a semnăturii de pe verso cambiei în discuțiune, ci a căutat pe chestiunea de drept să înlăture ca fără valoare juridică acea semnătură pe care n'a recunoscut-o a fi așa, această procedare se explică, că în joc — după cum a afirmat — fiind fiul său Silviu Rubens, emitentul acelei cambii, și cum acesta era un risipitor, apelantul avea tot dreptul să creadă că cambia a fost emisă în împrejurări banuitoare și că deci, ca părinte, a căutat să-l pună la adăpostul oricăror consecințe penale ce eventual ar fi putut să reiasă în urma înscrierii în fals;

Că dar, pentru considerațiunile arătate mai sus apelul are a fi admis și prin consecință a se respinge ca nefundată acțiunea.

Pentru aceste motive, admite apelul.

TRIBUNALUL BRĂILA

SECȚIA I-a

Audiența de la 18 Septembrie 1920.

Președinția d-lui C. Dumitrescu-Judecător.

Niță S. Grosu cu Ecaterina N. Dona.

LUCRURI MIȘCĂTOARE. — TERȚIU POSESOR. — PROPRIETAR ORIGINAL. — RESTITUIRE. — ACȚIUNE ÎN REVENDICARE. — PRESCRIPTIUNE INSTANTANEE. — TITLUL DE PROPRIETAR. — ACȚIUNE PERSONALĂ. — NULITATEA ÎNSTRĂINĂRII (ART. 1909 C. CIV.).

1° Proprietarul orginar al unui lucru mișcător poate obține restituirea lucrului său, care se află în mâinile unui terțiu posesor, fie printr'o acțiune mobilă în revendicare, prevalându-se de titlul său de proprietate al lucrului, fie,

printr'o acțiune personală în nulitatea înstreinării lucrului către terțiu posesor, întemeiată nu pe proprietate, dar pe alte cauze izvorâte dintr'un contract, quasi-contract, delict sau quasi-delict în virtutea cărora posesorul ar fi ținut la restituirea lucrului mișcător.

2° Pentru ca art. 1909 c. civ. să fie invocat, se cere, pe lângă buna credință a posesorului, ca posesiunea lucrului mișcător să fie cu titlu de proprietar.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Ecaterina V. Dona contra cărți de judecată civilă No. 235/919, a Judecătorii Ocol. rural Brăila.

Având în vedere că din actele aflate în dosar și susținerile părților se stabilește că soția intimatului prin luna Februarie 1917, pe timpul când acesta era mobilizat și deci fără știrea acestuia, i-a vândut apelantei o vacă cu prețul de 130 lei; că intimatul înapoindându-se din mobilizare a cerut apelantei să-i restituie vaca, ca fiind proprietatea sa, iar apelanta rătăzând restituirea, intimatul i-a intentat acțiune pentru anularea înstreinării vacii, care a fost admisă de prima instanță prin cartea de judecată apelată.

Având în vedere că intimatul a invocat ca fundament juridic al acțiunii sale, titlul său de proprietate asupra vacii și nulitatea vânzării vacii, de oarece soția sa neavând autorizațiunea maritală de a contracta, titlul în baza căruia apelanta a dobândit și deține vaca fiind vițios, este anulabil, iar ca consecință intimatul deținând vaca sa fără nici un titlu, urmează a 'i-o restitui.

Având în vedere că apelanta a opus acțiunii intimatului art. 1909 c. civ., care creiază în folosul său ca posesoare a vacii o prezumțiune de proprietate înaintea căreia acțiunea intimatului ca proprietar a vacii nu poate reuși; că art. 1909 c. civ., admitând revendicarea lucrurilor mișcătoare în caz de pierdere sau de furt al acestora, în specie vaca nu a fost nici furată, nici perdută, ea fiind lăsată de intimat în păstrarea soției sale, aceasta 'i-a instrăinat'o; că, art. 1909 c. civ., neadmitând revendicarea și în caz de abuz de încredere, intimatul n'are deci acțiune pentru revendicarea vacii.

Considerând că proprietarul original al unui lucru mișcător, nu poate avea exercițiul unei acțiuni reale pentru urmărirea lucrului său mișcător în mâinele unui terțiu posesor, care a dobândit posesiunea lucrului mișcător cu titlul de proprietar și cu bună credință, deoarece art. 1909 c. civ., stabilește în favoarea terțiului posesor o prezumțiune de proprietate care-i dă dreptul de a respinge acțiunea în revendicare a proprietarului.

Considerând, însă, că dacă art. 1909 c. civ., garantează pe dobânditorii de bună credință contra acțiunii reale a proprietarului care ar urmări lucrul său mișcător în mâinele lor, el nu mai poate fi invocat pentru a libera pe posesori, de lucruri mișcătoare de acțiunile personale de care aceștia pot fi ținute întemeiate nu pe proprietate, dar pe alte cauze izvorâte dintr'un contract, quasi-contract, delict sau quasi-delict. În virtutea cărora posesorii ar fi ținute la restituirea lucrurilor mișcătoare.

Că, într'adevăr, pentruca art. 1909 c. civ. să fie invocat se cere pe lângă buna credință a posesorului, ca posesiunea lucrului mișcător să fie cu titlul de proprietar. — Or, cum în cazul unei acțiuni personale, contestându-se posesorului de lucruri mișcătoare însăși existența unei posesiuni cu titlul de proprietar, din cauză că ea a fost dobândită în virtutea unui titlu neregulat, o asemenea posesiune este precară și dă naștere la obligațiunea de restituire.

Considerând că, în specie, stabilindu-se că soția intimatului a vândut vaca acestuia apelantei, fără a avea autorizațiunea intimatului ca soț, câtă a examina dacă lipsa de autorizare a intimatului la înstreinarea vacii, constituie un viciu care ar putea aduce nulitatea titlului în baza căruia apelanta a dobândit vaca, de natură a face inopozabil intimatului art. 1909 c. civ., și care ar obliga-o deci pe apelantă la restituirea vacii către intimat.

Considerând că codul civil (art. 197, 199, 200, 201, 207) interzice femeii măritate de a contracta obligațiuni valabile, fără autorizațiunea înscrisă a soțului ei, imposibilitatea de a se obliga cuprinzând toate convențiunile, printre care înstreinarea unui bun oarecare, mobil sau imobil, corporal sau incorporeal, fiind anulabil, actul făcut de femeie fără autorizațiunea în regulă a bărbatului, acțiunea în nulitate aparținând deopetritivă soțului, femeii și moștenitorilor lor.

Considerând că, stabilindu-se că contractul pentru vânzarea vacii intimatului, intervenit între soția sa și apelantă, a avut loc în timpul existenței căsătoriei intimatului cu soția sa, că aceasta n'a fost autorizată înscris de către intimat de a înstreina vaca și că nulitatea zisului contract se cere de intimat ca soț, cererea de nulitate este întemeiată și cată a fi admisă, acordându-se nulitatea actului neregulat făcut de soția intimatului.

Considerând că împrejurările în care apelanta a cumpărat vaca dela soția intimatului n'o îndreptățește de a înlătura urmările lipsei de autorizațiune, ca cerându-se în toate cazurile în care se face vânzarea de către o femeie măritată și, chiar atunci când aceasta întrebuițează fraudă pentru a-și ascunde incapacitatea, apoi, apelanta tratând vânzarea vacii cu o femeie despre care avea cunoștință că este măritată, a comis o greșală de a nu se fi interesat în momentul facerii vânzării dacă soția intimatului avea autorizațiunea acestuia de a vinde vaca.

Că actul făcut de soția intimatului cu privire la vânzarea vacii nu era de natură a-o face pe apelantă a crede că soția intimatului lucra în numele acestuia, în baza unei imputerniciri ce ar fi primit dela intimat și care ar fi valorat deodată și ca mandat și ca autorizațiune tacită. Într'adevăr, dacă se admite că femeia măritată, pentru întreținerea familiei și pentru trebuințele menajului poate să facă oarecare acte cu terții, ca cumpărături ș. a. care obligă pe soț, din cauză că este socotită că lucrează în baza unui mandat și autorizațiuni tacite din partea soțului, însă, actul făcut de soția intimatului nu poate să facă parte din categoria unor asemenea acte, de carece vânzarea unei vacii este un adevărat act de înstreinare. Faptul că proprietatea vitelor se stabilește cu bilete liberate de primării, a căror înfățișare este necesară la transmiterea proprietății vitelor, constituie o probă că vitele nu sunt lucruri neînsemnate, astfel că actele cu privire la înstreinarea lor să formeze obiectul unui mandat sau autorizațiuni tacite din partea bărbaților pentru soțiile lor, cum ar fi în cazul când acestea ar înstreina mici cantități din produsele căsnicii lor.

Că apelanta, deci, dobândind și deținând vaca în baza unui titlu neregulat, care-o constituie în stare de precaritate, ea este o simplă detentoare a vacii, iar nu o posesoare cu titlul de proprietar.

Că așa fiind și cum se stabilește că intimatul este proprietarul vacii, iar apelanta nu-i poate opune pentru a-i respinge cererea pentru restituirea vacii, posesiunea ca titlu al său de proprietate, urmează a fi obligată a restitui intimatului vaca ce formează obiectul acțiunii, sau în caz de nevoie a-i plăti valoarea ei, așa după cum se prevede prin hotărârea apelată, iar, ca consecință, a se respinge apelul ca nefundat.

Pentru aceste motive, redactate de d. Const. Dumitrescu, judecător de ședință, respinge apelul.

semnați C. Dumitrescu, Th. Ivănescu

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CASAȚIA FRANCEZĂ

5 Martie 1913.

PRESCRIPTIUNE.— DOMENIU PUBLIC.— IMPRESCRIPTIBILITATE.— SERVITUTE.— PROBĂ.— REVENDICARE.— BALCON.— ART. 711 ȘI 1165 C. CIV. FR. (ART. 644 ȘI 973 C. CIV. ROM.).

1° Când proprietarul unui teren, care a făcut parte altădată din domeniul public, cere desființarea unei servituți, fără drept stabilită după dânsul, asupra acestui teren, și dacă adversarul său pretinde că a prescrist zisa servitute, reclamantul nu are calitate să opue acestei excepțiuni imprescriptibilitatea domeniului public, beneficiul acestei imprescriptibilități fiind rezervat comunei pentru apărarea intereselor sale.

2° Acela care pretinde că e proprietar al unui fond poate invoca față de terții titlurile care, emanând dela autorii săi, sunt translativ de proprietate, conform art. 711 c. civ. fr. (art. 644 c. civ. rom.) și nu este locul de a se face aplicațiunea în acest caz a art. 1165 c. civ. (art. 973), după care convențiunile n'au efect decât între părțile contractante.

Proprietarul unui teren, obligat de a suferi o servitute de balcon stabilită prin prescripția de 30 de ani, are în baza singurului său drept de proprietate facultatea de a pretinde, în virtutea art. 552 c. civ. (art. 490 c. civ. rom.), desființarea întinderii acestui balcon, realizată de mai puțin de 30 de ani și aceasta fără să i se poată respinge cererea pe motiv că această agravare de servitute nu i cauzează nici un prejudiciu.

(*Pend. périod. 5, 1913. Bull. des somm.*)